

A HALÁSZAT MINDEN ÁGAZATÁT FELÖLELŐ SZAKLAP.

KIADJA: AZ ORSZÁGOS HALÁSZATI EGYESÜLET ♦ ♦ SZERKESZTI: UNGER EMIL DR

:: :: Kéziratok és szakkérdések :: ::
a szerkesztőség címére küldendők.

Előfizetési díjakat és hirdetések az
Országos Halászati Egyesület
(Budapest, V. ker. Kossuth Lajos-tér 11.
:: : II. emelet 213) fogad el. :: ::

Szerkesztőség: Budapest,
II., Herman Ottó-út 15. sz.

M. Kir. Halélettani és Szenny-
viztisztító Kísérleti Állomás

MEGJELENIK EGYPELŐRE MINDEN HO KÖZEPÉN.
Az Országos Halászati Egyesület tagjai ingyen kapják.

Nemtagoknak előfizetési díj: {
Egész évre 12 pengő.
Fel évre 6 pengő.
Külföldre egész évre 16 pengő.
Állami alkalmazottaknak 50%-os kedvezmény jár.

HALÁSZAT—(FISCHEREI)

FACHBLATT FÜR DIE GESAMTINTERESSEN DER FISCHEREI
Organ des Ungarischen Landes Fischerei Vereins Budapest.

:: :: Verantwortlicher Redakteur: :: ::
Dr Emil Unger.

:: Adminisztration: Ungarischer ::
Landes Fischerei Verein,
BUDAPEST,
:: :: Kossuth Lajos-tér 11 II. 213. :: ::

Redaktion: Kgl. Ung. Ver-
suchsstation für Fischerei-
biologie und Abwässerbe-
seitigung, Budapest,
II., Herman Ottó-út 15. sz.

TARTALOM: — Halászati tanfolyam és halásznap. — Felhívás. — Halászati törvények és rendeletek. — *Fischer Frigyes*. — A halak színének öröklődése. — *ifj. Szabados Antal*. Ponty nemesítése és hatása a takarmány értékesítő képességére. — *Taxner Ernő*. Ujdonságok — Vegyesek — Társulatok — Egyesületek. — Könyvismertetés. — Árjegyzések — Hirdetések.

INHALTSANGABE FÜR DAS AUSLAND: Fischerei Lehrkurs und Fischerei-Tag. — Aufruf an die Teilnehmer der Fischerei-Ausstellung. — Fischerei-Gesetze und — Verordnungen. — Die Farben-Vererbung der Fische. — Die Veredelung des Karpfens und die Wirkung derselben auf die Fischfutterverwertung. — Neuigkeiten. — Gesellschaften und Vereine. — Literatur. — Fischpreise. — Annoncen.

Valamennyi olvasónak boldog újévet kíván

a Szerkesztő.

Halászati tanfolyam és halásznap.

Egyesületünk t. tagjait ezúton értesítjük, hogy a múlt évi decemberi számunkban hirdetett *halászati tanfolyamra és halásznapra* eddig mindössze néhányan jelentkeztek. Ezért a jelentkezési határidőt (egyszerű levelező lapon) a decemberi számban közölt kérdésekre való feleletek közzétételére ismételt kérésével *január hó végéig meghosszabbítjuk*.

A részvételi óhajok mielőbbi közlését annál inkább kérnünk kell, mert a tanfolyamot és a halásznapot kellő számú jelentkező nélkül nem lehetne megtartani.

Bpest, 1937 január 1.

Az Országos Halászati Egyesület megbízásából:
a „Halászat” Szerkesztője.
Cím: Budapest, II., Herman Ottó út 15.

Felhívás

az 1937. évi mezőgazdasági kiállításon való részvételre.
Az Országos Halászati Egyesület múlt évi november hó 24-én tartott választmányi ülésén elhatározta, hogy az Országos Magyar Gazdasági Egyesület által f. évi március hó 17—22 napjaiban megrendezendő te-

nyézzállatvásár és kiállításon részt fog venni, a részletek felől azonban csak később fog határozni.

Tekintettel arra, hogy a részletkérdések a lényegét, — azt hogy a halászati kiállítást az Egyesület az idén is megrendezi, — nem befolyásolja, tisztelettel közöljük olvasóinkkal, hogy a kiállításra beküldendő halak számára egy-egy tógazdaság részére, a jelentkezés mérvéhez képest 2—3 aquariumot bocsájthatunk rendelkezésére. Az aquariumok használata díjtalan.

Hogy az aquariumok igénybevételéről mielőbb tiszta képet alkothassunk magunknak, felkérjük t. tógazdáinkat, hogy legkésőbb február hó végéig legyenek szívesek az Országos Halászati Felügyelőséggel közölni, hogy tógazdaságuk résztvesz-e kiállításon és hány aquariumot igényel kiállítandó halanyaga részére?

H.

Halászati törvények és rendeletek.

Fischer Frigyes miniszteri tanácsos, az Orsz. Halászati Egyesület
1936. februári halászati tanfolyamán megtartott előadásának
összefoglalása.

I. Halászati jog:

a földtulajdon elválaszthatlan tartozéka és a meder tulajdonosát illeti.

Az (vízjogi) 1885 : XXIII. t.-c. 4. §-a szerint a vizek partja és medre a parti birtokos tulajdona és a parti birtoknak elválaszthatlan alkatrésze.

Átellenes parti birtoknál a meder középvonala képezi a határt.

Igazolt halászati jog. Akik az 1888 : XIX. t.-c. életbeléptekor (1889. május hó 1.) a halászati jogot oly vízterületeken gyakorolták, melyeknek medre tulajdonukat nem képezte, csak az esetben tartották meg azt, ha a törvény hatálya lépte után *egy év* alatt ebbeli jogukat az alispánnál bejelentették és ebbeli jogosultságukat kimutatták. A jogosultság kimutatására elegendő volt, ha a halászati jognak 20 évi háborítatlan birtoklását igazolták.

Az alispán ezt a bejelentést letárgyalta és fellebezés kizárásával határozatot hozott. Aki ebben nem nyugodott meg, a határozat kézbesítésétől számított 6 hónap alatt jogai érvényesítése végett a bíróságnál pert indíthatott.

Aki az egy évi határidő alatt a bejelentést elmulasztotta, a halászati jogát elvesztette.

Ha a medertulajdonos ezt a halászati jogot az igazolt jogosítottól megszerzi, a halászati jog a meder tartozéka lesz és attól többé el nem választható.

A halászat jogát csak oly vízterületen lehet gyakorolni, melynek fekvése és kiterjedése a község és parti birtokosok megjelölésével pontosan megállapítható.

Árvizek kiöntéseiben a halászati jog azé, akinek területét az árvizek elborítják. Ily vizekből a halaknak a mederbe való visszatérését meggátolni nem szabad.

A halászati jog átruházása vagy értékesítése körül felmerülő vita eldöntése nem a közíg. hatóság, hanem a bíróság hatáskörébe tartozik (Fm. min. 53.867/1894., 7814/1895).

II. A halászat gyakorlása.

Aki valamely nyílt vízben halászatra jogosult, az abban a nyílt vízben halat, rákot, valamint egyéb hasznos víziállatot tenyészthet, foghat, tulajdonba vehet és halikrát szedhet.

Ahol a törvény vagy más jogszabály halat említ, ha a törvény külön kivételt nem tesz, az említett egyéb hasznos állatot is kell érteni ez alatt.

Ugyaníly korlátozással halászás alatt halnak és egyéb állatnak halas vízből fogását és halikra szedését kell érteni.

A földmív. miniszter rendelettel állapítja meg, hogy egyes vízszakaszokon melyek a hasznos vízi állatok.

Jelenleg a végrehajtási utasítás szerint a békát és piócat kell egyéb hasznos állatnak tekinteni.

Aki halászni akar, *halászejegyet* váltani és azt halászás közben magával vinni tartozik.

A halászejegyet vidéken a főszolgabíró, Budapesten az előljáróság adja ki. Az éves halászejegy ára 5 P., a segéd- és munkásjegy 1 P. Harminc napra érvényes u. n. idényhalászejegy ára 2 P. Csak *külföldiek* részére a Balatonon 7 napra érvényes sporthorgászjegy van, ára 12 P., ebben a területengedély is benn van.

A halászejegyet felszólításra elő kell mutatni, ha ismeretlen, tartozik magát igazolni, lakását megmondani vagy a felszólítót a legközelebbi község előljáróságához követni. A halászejegy magában a halfogásnak semmiféle módjára nem jogosít. A hatóság a halászejegy kiállítását a jogosultság igazolásától teheti függővé s indokolt esetben a halászejegy kiállítását megtagadhatja.

Akit a jogosított engedélye nélküli halászásért jogerősen megbüntettek, vagy akit tiltott módon vagy tilalmi időben, avagy tiltott eszközzel űzött halászásért egy ízben már jogerősen megbüntettek és ezt a kihágást újból elköveti: halászejegyet elveszti és részére az ítélet jogerőre emelkedésétől számított három évig ha-

lászejegyet nem szabad adni. Az elsőfokú hatóság nyilvántartást vezet azokról, akik ily módon halászejegyüket elvesztették s a halászejegyek elvesztését megállapító ítéleteket közzé teszik, nehogy illetéktelenek más hatóságnál halászejegyet szerezhessenek. A halászejegyek kiadása előtt ezt a nyilvántartást gondosan át kell nézni.

Halászejegyet csak egy személy nevére lehet kiállítani, azt másra átruházni nem szabad.

A halászatra jogosult, ha mások által halásztat, de velük van, magának is köteles halászejegyet váltani (Fm. min. 54.730/1892).

A halászejegyre írt feljegyzés, ha az a hatóságilag kiállított szöveget nem változtatja meg, halászejegy-hamisításnak nem vehető (Fm. min. 18.546/1897.).

Halászcsonak hajtására és irányítására felfogadott napszámos nem követi el a halászejegy nélküli halászás kihágását s ha az ily alkalmazásnál a hatóság hiányokat vagy hibákat észlel, az alkalmazó felelős (Fm. min. 57.788/1900).

A parti birtokos túrni tartozik azt, hogy az igazolt halászati jog tulajdonosa azokat a vizeket, melyekre halászati joga kiterjed, táblával megjelölje. A táblák felállítására, a vízhez járás és általában a halászat gyakorlása folytán a veteményekben okozott kár megtérítése iránt elsőfokon az alispán (polgármester) intézkedik, ez ellen a közigazgatási bírósághoz lehet fellebbezni (1896 : XXVI. t.-c. 77. §.).

A parti birtokos és meder tulajdonos túrni tartozik, hogy a halászatra jogosított a vízhez járjon, halászati eszközét a vízbe vesse és kihúzhassa, azonban az ekként okozott mindenféle kárért teljes kártérítést kell adni. Evégből a kárt az elkövetéstől számított 8 nap alatt a hatóságnak felvétel végett be kell jelenteni. A vetésekben okozott kárnak becslése mindig oly időben eszközözendő, amikor azt terményekben lehet megállapítani, a kárt természetben vagy pénzben lehet megtéríteni.

A tulajdonos a halászatot kártétel címén nem akadályozhatja meg (Fm. m. 70.092/1892) és a halászat által okozható károk megelőzésének okából a halászat el nem tiltható (Fm. m. 52.134/1899).

Aki halászik, ügyeljen arra, hogy működésével a víziközlekedést (hajózás, tutajozás, fausztatás) ne zavarja; ügyelnie kell arra is, hogy a hajóút, vagy kémleleti tér megjelölésére szolgáló táblát, bóját, vagy egyéb jelet el ne mozdítsa. Aki sport vagy szórakozás, vagy más ily célból nem menetrendszerűen hajózik, csónakázik, vagy általában ily célból vízijárművel közlekedik, tartózkodjon a halászat háborításától és a halászeszközök rongálásától.

Zárt vizeknek tekintendők:

a) a mesterséges halastavak, akár állanak halas vízzel összeköttetésben, akár nem;

b) mindazok az egyetlen birtokos, vagy több birtokos osztatlan tulajdona közt fekvő vizek, melyek más haltartó vizekkel nincsenek oly összeköttetésben, hogy a halak az egyikből a másikba átmehetnek.

Zárt vizekben a halászatra jogosult a halászatot korlátlanul gyakorolhatja.

Vitás esetekben, hogy valamely víz zárt víznek tekintendő-e, a vármegye alispánjánál (polgármesternél) eljárást kell alkalmazni.

A zárt víz medrének tulajdonjoga az ily vízben levő halakra is kiterjed. A zárt vízben levő hal tehát nem uratlan jószág, hanem a meder tulajdonosáé, mint a vadaskertben tartott vad. Ily vízben levő halnak el-tulajdonítása nem kihágás, hanem szigorúbb elbírálás alá esik.

Zárt víz módjára lehet halászni oly tavakban (különálló holt ágakban), melyeknek halászatára jogosultak társulattá alakultak, s ezt a miniszter az általa jóváhagyott üzemterv szerint engedélyezi. Az üzem vezetője köteles a halfogásokat szakszerűen elkönyvelni és adatait a felügyelő hatóság kívánatára bármikor rendelkezésre bocsátani. Ha a miniszter engedélyét a bérlő kéri, a bérbeadó társulatot előzetesen meg kell hallgatni.

A zárt víz módjára való halászásról a földművelésügyi miniszter engedélyokiratot ad ki.

Úgy ezek a vizek, mint minden egyéb vizek *nyílt vizek*. Ily vizekben a tulajdonosok a halászatot önállóan gyakorolhatják, ha azok oly fekvésűek és kiterjedésűek, hogy rajtuk a halászat a szomszéd birtokosok érdekeinek sérelme nélkül és okszerűen űzhető; ellen esetben a jogosítottak a jelen törvényben meghatározott korlátok közt a halászatot csak társulattá alakulva gyakorolhatják. Hogy mely vizeken lehet a halászatot önállóan vagy társulattá alakulva gyakorolni, azt a földművelésügyi miniszter állapítja meg. A megállapításra irányuló eljárást akár az érdekelt felek kérelmére, akár hivatalból lehet megindítani.

Hullámtéri mélyedések halászata. Az árvíz levonulta után víz alatt maradó, vagy az anyavízzel az áradás idejében összeköttetésbe jutó mélyedések, holt medrek, erek és hasonló vízbefogadók halászatát a jogosítottak kötelesek annak bérbeadni, aki az anyavíz halászati jogát gyakorolja, ez pedig köteles azt bérbe venni.

Ez a rendelkezés csak olyan vizek mentén nyerhet alkalmazást, melyek halászatának gyakorlása társulati úton történik, vagy amely vizeket a hatóság ad bérbe.

A bérbeadás és bérbevétel, valamint a haszonbér tekintetében felmerült vitás kérdésekben a társulat székhelye szerint illetékes törvényhatóság első tisztviselője határoz. A határozattal meg nem elégedő fél a haszonbér összegének megállapítása végett a bírósághoz fordulhat, a bérbeadás és bérbevétel tekintetében pedig 15 nap alatt a földművelésügyi miniszternél lehet jogorvoslattal élni.

A kérdés eldöntésében a hatóság szakértője az Országos Halászati Felügyelőség.

A bérlő köteles arról gondoskodni, hogy az ily mélyedésben rekedt ivadék az anyavízbe jusson.

Tógazdaságok vízhasználati joga, ugyanazokkal a kedvezményekkel jár, melyeket a vízjogi törvény (1885. évi XXIII. t.-c.) 30. 31. §-ában az öntözések részére megállapít. Eszerint

1. a tógazdaságok vízszükségletét szombat este 9 órától reggel 3—ig kártalanítás nélkül lehet igénybe venni, ha a vízkivétel rendes és állandó művek segélyével történik és ha a zsilipet, vagy tiltót külön ezzel a teendővel megbízott felügyelő nyitja és zárja le.

2. Ha a tógazdaság vízszükségletét így nem lehet kielégíteni, teljes kártalanítás mellett e fölött is lehet a víz igénybevételét engedélyezni, ha az engedélyt legalább 30 évre kéri.

(Folytatjuk.)

A halak színének öröklődése.

Írta: ifj. Szabados Antal okl. állatorvos.

(Folytatás.)

3., Azonban a szín kialakulásának megértéséhez feltétlenül szükségesek az újabb örökléstani megállapítások ill. hormonkutatások eredményeink ismerete is. *Correns* növény-, *Pearl* és *Surface* baromfi-kísérletei s az azóta lefolyt számos kísérlet óta tudjuk: a színt létesítő és a nemet meghatározó faktor a chromosómában, a csirasejteknél, szoros kapcsolatban állnak egymással. Az endokrinológia pedig kimutatta: a nemi hormonok döntően befolyásolják a szín kialakulását. Ha már most elfogadjuk a mindjobban beigazolódnivaló látszó feltevést, hogy a nem már a termékenyítés előtt a csirasejtekben meg van határozva, azaz progam (x chromosoma jelenléte) és figyelembe vesszük, hogy az állatoknál — néhány kivétellel — az ivar öröklése abraxas-típusú, azaz a nemet meghatározó faktor tekintetében a hím a homozygota (emberről fordítva: a nő homozygota, ez drosophyla-típusú) akkor mindjárt érthető azok a jelenségek, melyek *Platyopocilusaimnál* már az ellés után a kicsik színezetében mutatkoztak, valamint az az eltérés, mely a legtöbb halfajtánál — legyen az eleventszülő vagy ikrázó — a hím és nőnemű példányok között mutatkozik. Halaimnál — bár a szülők tökéletes u. n. „reinblau“ feketék — ugyanis már az első generáció újszülöttjei között is voltak szép fekete színűek és emellett egészen színtelen-szürkék, rendszeren 45-50 %-os megoszlásban. A felnevelés során kb. három hónapos koruktól kezdve, midőn a másodlagos nemijelleg is kezdett kialakulni, azt láttam, hogy a feketék mind hímekké, a színtelen-szürkék pedig sárgás szürke, kevés fekete vegyülékkel bíró nőstényekké lettek. Természetes ez az előbb mondottak után, ha azt is figyelembe vesszük, hogy ez csak az első generáció, ahol hasítás még nincs. Az embrióban is már, de főleg később, midőn a belső szekréció a nemi hormont termelni kezdi, mindjobban kifejezésre jut a fekete, más halaknál pedig — a meleg — és hidegvizeknél egyaránt, ahol kifejezésre jut a két nem közötti színtkülönbség — más jellemző szín, mint pl. a *Guppyknál* a pompás színvegyülék. A ma már szerkezetileg is jól ismert hím nemi hormon kedvez a szín kialakulásának, előidézi az élénk színeződést. Ezt halaknál e hormon bóralfecskendezésével is bebizonyították. Mármost a hím nemet s a fekete színt létesítő faktor a csirasejt chromosómájában összekapcsolódva megvolt már a termékenyítéskor is (progam!) s így már születéskor is, a nemi hormon termelése előtt kifejezésre jutott hím halaimnál. Ez a szín itt tehát nem hasítás eredménye — lévén ez csak az első filál generáció — és így nem is domináns tulajdonság, csupán a nemhez kötött színtlétesítő faktor, valamint a színt propagáló hím nemi hormon közreműködésére vezethető vissza. Ahol nincs állandó színtkülönbség a két nem között — így a legtöbb hidegvizi s sok melegvizi halnál — ott az ivás idejére esik a hím pompás kiszíneződése, a nászruha felöltése. De ez is az előbbieknél alapján a hím nemi hormon színeződést elősegítő, előidéző hatására vezethető vissza.

Mint hogy a szín is *Mendel* törvény szerint öröklődik, az első filál generáció utódjain, tehát a második filál generációtól kezdve már mutatkozik a hasítás is s így kifejezésre jut a domináns szín mellett a recessiv is. Gondos kiválogatással és beltenyésztéssel még fokozni lehet a jól örökítő, már domináns, fekete homozygoták számát s így esetleg kitenyészthető egy konstans fekete törzs is, persze csak bizonyos idő után. Az *East-Hayes* féle képlettel pedig még a leszálló nemzedékek homozygotáinak számát is előre meg lehet határozni!

Eladó

körülbelül 3000 drb. egynyaras harcsaivadék

DR. HOFFMAN EDE Nagynémet-egyházai

tógazdaságában.

◆ (u. p. Bicske)

4., Az egyedi színeltérésről szintén említést tettem már előbbi dolgozatomban. (Halászat, 1936, 11-12. sz.) Azokhoz csak annyit, hogy azoknál a fajtáknál, hol nem állandó a színkülömbőség nemenként, ugyanaz a hím hal csak az ivási időszakban, a nemi hormon fokozott termelésének a megindulásakor színesedik ki. Ezt a hím nemi-hormon bőraláfecskendésével is elő lehet idézni. A szín itt „rejtett”, nem látható. De a nemi hormon serkentő hatására a kiszínesedést okozó anyagok, chromogen-származékok bőséges mennyiségben jutnak ki a bőr alá s előidézik a „nászruhát”. *Wunder* pontos kísérletekkel is bebizonyította mindezt az Öklénél (Rhodeus amarus.) Az idegrendszer is hatással van az egyedi színváltoztatásra, hiszen ennek az utján tevődnek át a külső ingerek (megijedés, környezet-színhatás) stb. a szervezetre illetőleg a festéksejtekre, a chromatophorákra. Azonban ezek már nem állanak kapcsolatban a színöröklésével, csupán annyiban, hogy esetleg a szintutatózó — és alkalmazkodó-képesség is, mint azt az állatvilág más fajain igen sok helyen bebizonyították, öröklődhet a fajjal és fajtával.

Ime ezekben voltam bátor egész szerényen és röviden vázolni azokat az eredményeket, melyeket az örökléstani kutatások elénk tartak, illetőleg ezekből a nagyszerű eredményekből kiragadni néhányat, hogy kísérleteimmel és megfigyeléseimmel kapcsolatban speciálisan a halak világára is vonatkoztassam, s ezzel is hozzájárulhassak — bárcsak néhány szerény sorral is — az annyira érdekes és mégis annyira mellőzött hal-világ megismertetéséhez. (Vége.)

Ponty nemesítés és hatása a takarmány értékesítő képességre.

Írta Taxner Ernő. urad. főintéző, Mesztegyő.

Megfigyeltem, hogy a halastavakba tavasszal kihelezett pontyivadék, azonos körülmények között is különböző nagyságúvá fejlődik. Vannak oly egyedek, melyeknél ez a különbség lényeges, ezért önkéntelenül arra kellett gondolnom, hogy az egyiknek a növekedési képessége jóval felülmúlja a másikat.

Ezen jelenségen elmélkedve határozottam el a ponty nemesítést 1926. évben. Először jelöléssel próbáltam tiszta vérben tovább tenyészteni a kiválogatott anyapontyokat, de ez az eljárás nem volt megfelelő, ezért a Dubisch rendszerű ivatással oldottam meg a kérdést.

A növesztő tavakban való ivatás nem alkalmas tiszta vérben való tovább tenyésztésre, mert tapasztaltuk, hogy a jól fejlett ponty néha, már két nyaras korában (talán csak a tejes) ivaréretté válik, s ezért esetleg meghiúsíthatja a tisztavér tenyésztést.

A Dubisch eljárásnál azt tapasztaltuk, hogy az egész kicsinyre méretezett ívó-tó nem célszerű, mert abban nem biztos az ívás, hanem legalkalmasabb a 1/2 — 1 holdas. Hátránya az ily nagyobb ívótónak, hogy megnehezíti az áthelyezést, de ott ahol elegendő friss víz áll rendelkezésre, mint nálunk is, ez e nehézség nem okoz nagyobb bajt.

Az anyapontyok kiválogatására különös gondot fordítunk. Eleinte csak szemmértékkel válogattuk ki a legnehezebb és legszebb egyedeket, később pontos méréssel, a jó testarányú, nem túl rövid de nem is nyúlt, vas-kos egyedeket, arra is ügyelve, hogy azok aránylag kisfejük legyenek.

Az ívás után kellően megerősödött ivadékokat áthelyezzük növesztő tavakba, de csakis egynyaras pontyval népesített tavakba, mert ezáltal van biztosítva a tisztavér tenyésztés.

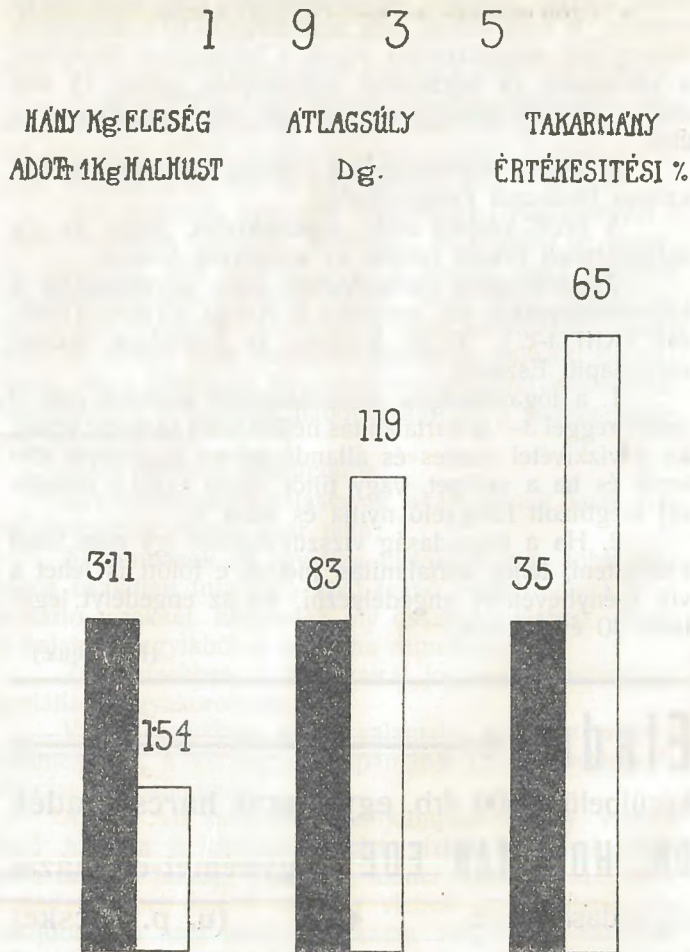
A céltudatos és gondosan végrehajtott tenyésztéssel sikerült elsőrangú növekedésképességű ponty anyagot előállítani.

Az emelkedő takarmányárak és a csökkenő pontyárak miatt arra is igyekeztünk, hogy a kiváló növekedésképességet minél kevesebb takarmány felhasználással érjük el. Hogy tehát az etetést minél gazdaságosabbá tegyük, nagy gondot fordítunk az etetés mikéntjére, és csakis akkor etetünk, ha pontyaink az eleséget maradék nélkül elfogyasztják. Eleinte a fehérjében gazdagabb eleség kerül etetésre, mint pld. a csillagfűrt, s csak később etetjük a szénhidrátban gazdagabb gabonaféléket.

Ponty termésünket főleg kétnyaras korban hozzuk piacra, s ezért figyelemmel kellett lennünk arra is, hogy tenyésztendő pontyok sűrű népesítés (kat. holdanként cca. 500 drb.) mellett is egy kg-nál nehezebb átlagsúlyúvá legyenek növeszthetők.

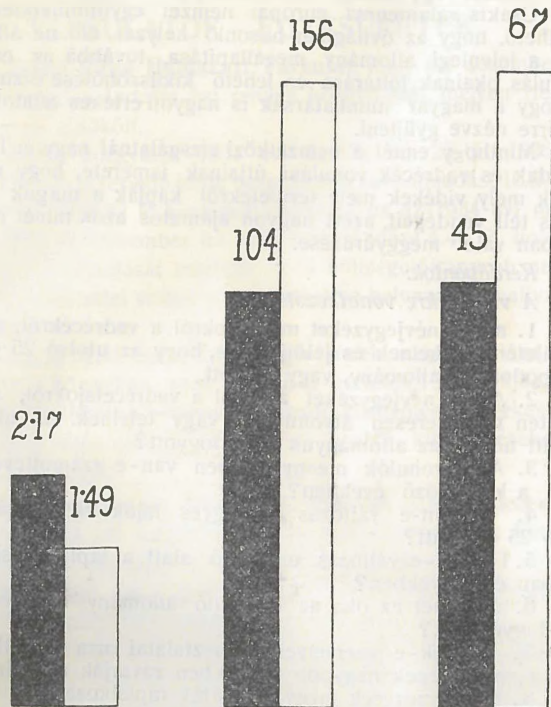
A nemesítés kezdete előtt sűrű népesítéssel nem sikerült egy kg-osra növeszteni kétnyaras pontyainkat, míg a múlt évben már egy kg-nál jóval nehezebb átlagsúlyúakat sikerült előállítanunk, de míg azelőtt egy kg. pontyhús gyarapodáshoz több mint 3 kg. eleség kellett a természetes hozam mellett, addig a nemesített pontyval már 1 kg. és 54 dg. eleséggel tudtuk azt elérni, tehát fele eleség fogyasztással. A nemesített ponty takarmány értékesítő képessége megkétszereződött.

Hogy ez a megállapítás nem csak egy év, az 1935 év eredménye, azt az ezévi halászat eredménye mutatja. Ez évben több tavunkba a saját bőr- és tükrőspontyaink mellé, vásárolt nemes pikkelyesponty ivadékokat helyeztünk ki, így kétségkívül megtudtuk állapítani azonos körülmények között a kétféle ponty eltérő növekedő és takarmány értékesítő képességét.

1 9 3 6
 HANY Kg ELESÉG ATLAGSÚLY TAKARMÁNY.
 ADOTR 1Kg HALHUST Dg. ÉRTÉKESÍTÉSI %

A közölt grafikon szemlélteti, hogy a nemesített ponty takarmány értékesítő képessége ezidén is lényegesen magasabb mint a vásárolt, az átlagsúly pedig másfélszerese, s ezzel már minőségileg is értékesebb annál.

A gondos tenyészkiválasztás, a tiszta vérben való tovább tenyésztés a ráfordított nem csekély fáradságot bőven megéri, mert azáltal, hogy a nemesített pontytakarmány értékesítő képessége 35%-ról 67%-ra emelkedett, lényegesen olcsóbbá vált a termelés, nem is szólva arról, hogy a kat. holdankénti termés hozam is lényegesen emelkedett.

A grafikonon a fehér oszlop a nemesített, a fekete oszlop a vásárolt pontyot jelzi. (Mesztesy, 1936. dec.)

ÚJDONSÁGOK — VEGYESEK.

Schrey Ede †

A Balaton halászatának egyik legrégebb s általánosan nagyrabecsült munkása dőlt ki az élők sorából. Schrey Ede a B. H. R. T. főfelügyelője és főnyódi telepének és hallisztgyártó üzemének vezetője múlt évi december hó 29-én, Keszthelyen élete 70. évében elhunyt. Temetése igen nagy részvétel mellett 30-án volt. Beszentelés után Fonyódra szállították, és ott is helyezték nyugalomra. Az engesztelő szentmise áldozat is Fonyódon volt december 31-én.

Az elhunytat özvegye, fia Elemér, és nagy rokonság gyászolja. Emléket kegyelettel őrizzük.

Eladó halivadék.

Mai napig az Országos Halászati felügyelőséggel a következő tógazdaságok közölték eladó halivadékukat: 33.) gr. Eszterházy Tamás uradalma Sárosfő: 10 q e. ny. 10 dgr. á. s. t-p. ponty. 34.) özv. Sváb Sándorné uradalma, Diósjenő: 11 q e. ny. 3 dgr. á. s. t. ponty; 35.) Kecsegei gazdaság, Fornád-Kecsege: 15 q e; ny. 6 dgr. á. s. t. ponty; 54 q k. ny. 28. dgr. á. s. t. pont; 36.)

gr. Somsich Gyula uradalma, Felsőberecske pusztá: 10 q e. ny. 15 dgr. á. s. t. ponty.

Rövidítések: e. ny= egynyaras, k. ny= kétnyaras, á. s.= átlagsúly, t= tükrös, p= pikkelyes, t-p= vegyes.

ELADÓ IVADÉK Tenyészállatkiállításon és vásáron első díjjal és az Országos Halászati Egyesület tiszteletdíjával kitüntetett tógazdaságunkból kerül eladásra. Érdeklődők forduljanak

Magyar-német mezőgazdasági r. t.
 központi irodájához,
Budapest, IV., Kossuth Lajos u. 4.

Németországi ponty kivitelünknel a contingens elosztása. A contingens évi 3.492 métermázsát tesz ki, de közbeeső tárgyalások során rendszerint többletmennyiség kivétel is sikerül biztosítani, így Németországba irányuló élő ponty összes mennyisége mintegy 5000 mázsára tehető. Ennek felosztása ezideig úgy történt, hogy akik 1930. augusztus 1-től 1933. július 31-ig részt vettek a német exportban, azok ugyanolyan arányban részesedtek továbbra is. Minthogy a felosztással az érdekeltségnek — különösen a csak termelőkből álló — csoportja nem volt megelégedve és hosszas tárgyalások után megállapodásra jutni nem tudtak —, a m. kir. földművelésügyi minisztérium hozzájárult a külkereskedelmi hivatalnak azon javaslatához, hogy az 1936—37. évre még hátralevő contingensből január 1 után kiszállítandó mennyiség az 50 kat. hold tőterületnél nagyobb tógazdaságok között osztassék fel —, és pedig úgy —, hogy a contingens felerésze felosztási arányt a tógazdaság területe, a másik felerésze pedig a múlt évben termelt (illetve waggontételben feladott) hal mennyisége képezze.

Az 1937/38. évi contingens felosztására ez a rendelkezés nem terjed ki.

A bécsi természettudományi múzeum halgyűjteménye. Österreichische Fischerei-Zeitung. 1936. nov. Dr. Victor Pietschmann: Bécs egyik kincse: (Eine Kostbarkeit Wiens: Die Fischsammlung des Naturhistorischen Museums). A cikk írója felhívja a figyelmet a bécsi természettudományi múzeum halgyűjteményére, ahol közel egymillió üvegben őrzik a világ minden tájáról összeszedett halfajtaikat. A gyűjtemény egyes részei még a XVIII. századból valók, más részét viszont újabb időkben tett, gazdag eredményeket hozó, expedíciós utak juttatták a múzeumba.

Külön érdekesség a XVIII. századból származó, kezdetlegesen preparált, kitömött halak és a halgyűjtemény.

A halászat iránt érdeklődő magyar ember, kit útja Bécsbe vezet, valószínűleg sok érdekes dolgot láthatna, ha megnézné ezt a halgyűjteményt.

dr. V.

Az aquarisztika céljai. Nemes kedvtelésünk első célja a szórakoztatás. Különösen a kezdő aquaristáknál, akik vagy aján-dék útján veszik meg, vagy egy üzemből levő aquariumot látva, kapnak kedvet hozzá. Evvel lehet sokszor lekötni otthon a sport-nak túlsókat rajongó ifjúságot, avagy a görbe kezű titkos útakon járó családapát is. Némelyik ágyhoz kötött betegre sokszor aldásos egy aquarium szórakoztató hatása. Mikor pedig egy elég jól beültetett és benépesített aquariumot az egész család is szívesen körülveszi, szórakoztató célját teljesen betölti.

Második célja, a tanítás. A szórakozó szemlélő lassan ész-reveszi a természet olyan jelenségeit, melyeket eddig sem nem látott, melyekről eddig semmit sem hallott. Észreveszi a növé-nyek fejlődését, a csigák és halak szaporodását és csodálja a kis vízikalitikában az u. n. biológiai egyensúlyt. Lassan egyes speciális növényeket és halakat is akarja tenyészteni s akkor már kénytelen az aquariumokat szaporítani, szóval kezd már igazi aqua-ristává, sőt specialistává lenni. Később már irodalmat is keres s evvel karöltve ismeretséget talál néhány előrehaladottabb aqua-ristával is. Ha itt-ott lesznek is kudarcai, de ha a természet sze-rete erősebb benne, akkor egyes átmeneti időszakoktól elté-kintve, nem hagyja el többé ezt a szép kedvtelést, hű marad az aqua-ristikához.

Az aquarisztika a vérbeli aquarista szemében részben szó-rakoztató sport, részben tanító tudomány. Hogyha pedig ilyen hatást képes kifejteni egyes emberekre, akkor a társadalomra való tekintettel is nemes dolog s megérdemli, hogy úgy egyesek mint együttesen is azon legyünk, hogy ennek a nemes kedvtelésnek minél több hívet szerezzünk.

Balás Mihály

az Aqu. és Ter. Egyes. titkárja.

Hogyan induljon az aquarista a tél felé! A hideg idők beálltával kezdetét veszi az aquarisztikában a teletetés, a legkényesebb időszak. Az egyforma nagyságú és egyforma természetű halakat lehetőleg külön aquáriumokba helyezzzük el. Mielőtt végleges téli helyére tesszük az aquáriumot, a növényeket is megégszerez megintszotgatjuk esetleges beteg vagy sárga hajtásaitól, a hiányokat (lehetőleg sagittáriával vagy elodeával) pótoljuk, a víz fenekén levő törmelékét lehúzzuk. Az aquárium téli helye ne legyen túl messze az ablaktól, mert a nappali fény hiánya egyrészt megszünteti az oxigén képződést, másrészt a növények is megsárgulnak, elpusztulnak.

Az aquáriumok fűtése képezi az aquarisztika legkényesebb kérdését. Az exotikus halak az alacsony hőmérsékletű azaz a hideg vízben megbetegsznek, testüket ellepik az élősködők s rövidesen elpusztulnak. Legideálisabb helyzet, ha a helyiség állandóan, vagy legalább is kora reggeltől késő estig fűthető, utóbbi esetben az aquáriumokat éjjelre betakarjuk. Hideg helyiségben lehet a fűtés külső vagy belső. Külső fűtő berendezés lehet oldalt akasztható vagy a gyakoribb eset az alulról fűtő. Ezeknek üzemanyaga lehet olaj, petróleum vagy gáz. A belső fűtés lehet hőlég, melegvízű vagy a leggyakoribb villany fűtésű. A hőlég és melegvízű fűtés kívülről (kazánból) lesz táplálva. Legpraktikusabb a villanyfűtés. Használunk egyszerűen vízbemártott villanyégőt azaz izzólámpát, de ez nem helyes, mert csak nemegyesen a foglalatig lehet a vízbe mártani s így csak a felületen melegszik a víz, az aquarium fenekén pedig a víz hideg marad s a fenékre hulló étel után merülő halak a hődifferenciát nagyon megsínylik s ott elpusztulnak. Legjobb a fémcsőbe vagy üvegcsőbe foglalt ellenállásos elektromos fűtőtest. Különösen akkor helyes, ha lehetőleg a fenékre helyezhető vízszintes helyzetben. A fenéken felmelegedett víz felele áramlik s helyére jön a hidegebb s így egy állandó vízkeringés és egyenletes átmelegedés lép fel. Fontos az egyenletes befartott állandó hőfok. Lehetőleg ne fűtsük az aquáriumokat túl magasra. Ajánlatos 18—22 C°, kényesebb halaknál 22—26 C°-ig. Egyrészt a túlfűtés által elkényeztetett halak jobban megsínylik az esetleges üzemzavar (láng kialvása, villanyáramzavar) által beállott hősüllyedést, másrészt a túlfűtött aquáriumokban a párosodás és szaporodás tovább folyik s így az állatok nem pihennek, hanem legyengülve még a télen vagy a tavaszi átmeneti időben elhullanak.

Fontos tényező az etetés korlátozása. Az aquáriumi halak is megérik a téli időszakot s kevesebbet táplálkoznak. Ezért fontos a fokozatos ételadag szűkítés, sőt ajánlatos a heti bőjtnap bevezetése, amit tél derekán heti két napra is emelhetünk.

Hogyha tehát a telető aquáriumokban elegendő világítás mellett, egyenletesen fűtve s mérsékeltet etetve tartjuk a halakat, úgy a legkisebb veszteséggel fogjuk a téli időszakot áthúzni s a jövő tavasszal egészséges, erős állománnyal kezdetjük meg a tenyésztést.

Balás Mihály

az Aqu. és Terr. Egyes. titkárja.

Nemzetközi vizsgálat a vadludak és vadrécek állományának megállapítására. A madárvilág főntartására alakult Nemzetközi Bizottság angolországi szakosztálya nemzetközi vizsgálatot tervez a vadludak és vadrécek jelen állományának a megállapítására abból a célból, hogy adatokat nyerjen annak a kérdésnek az eldöntésére - gyarapodik - e az állomány, vagy fogyóban van, ha igen, mi az oka ennek a fogyásnak és hogyan lehetne annak útját állani?

Ennek a Nemzetközi Bizottságnak a M. K. Madártani Intézet is tagja, s ezen a révén a magyar szakosztály is megkapta a fölhívást, hogy vegyen részt a bizottságnak ebben a munkájában. Minthogy ebben a részvételben nemcsak nemzetközi udvariassági kötelességet látok, hanem az a meggyőződésem, hogy a komoly hozzáértők gondos hozzászólásai és vizsgálatai a magyar madártan számára értékes adalékokat szolgáltatnak, azért az alábbiakban ismertetem a fölhívást és a Bizottság által kidolgozott kérdőpontokat. Az utóbbiaknál tekintetbe kell venni, hogy azoknál az angol viszonyokat vették alapul s így egyrészt a magyar hozzászólók részére tulajdonképpen tárgytalan. Angliában és a nyugateurópai országokban sok helyen december vannak még a récevejszék (németül Entenkeje, angolul ducey), amelyek Magyarországon szinte teljesen ismeretlenek. Tudomásom szerint csak Holics poszsonygyepei községben volt ilyen récevejsze. A legtöbb kérdés azonban a magyar viszonyok szempontjából is értékes adalékokat íger s ezért az a kérésem, hogy azokra gondos vizsgálatok és lelkiismeretes mérlegelések alapján válaszoljanak mindazok, akiknek módjukban áll a kérdéssel való tüzetes foglalkozás.

A fölhívás szövege a következő:

Az utóbbi években úgy a vadásztársadalom, mint mások részéről is sokan fölhívták a figyelmet arra, hogy Anglia területén egyes átvonuló vadlud és vadrécefajok állománya fogyóban

van. Ez a fogyás azonban nem csak Angliában észlelhető, hanem Európában egyéb területein is, sőt nyugtalanító közlések érkeztek arról is, hogy ezeket a vadlud és vadréce fajokat a magas északon levő fészkelő területeiken is pusztítják.

Északamerikában az átvonuló és áttelelő vadludak és vadrécek állománya oly ijesztő mértékben csökkent, hogy Kanadában és az Egyesült Államok vadászokéi a legnagyobb aggodalommal tekintenek a jövőbe. A helyzetet oly aggályosnak tartják, hogy az Egyesült Államokban az átvonuló vadludak és vadrécek lövését egy hónapi időtartamra korlátozták.

Csakis valamennyi európai nemzet együttműködése által remélhető, hogy az óvilágban hasonló helyzet elő ne állhasson. A cél a jelenlegi állomány megállapítása, továbbá az esetleges pusztulás okainak föltárása és lehető küküszöbölése. Bizunk benne, hogy a magyar munkatársak is nagyon értékes adatokat fognak erre nézve gyűjteni.

Minthogy ennél a nemzetközi vizsgálatnál nagyon fontos a vadludak és vadrécek vonulási útjainak ismerete, hogy megtudhassuk mely vidékek mely területekről kapják a maguk átvonulóit és téli vendégeit, azért nagyon ajánlatos azok minél nagyobb számban való meggyűrűzése.

Kérdőpontok:

A vadrécekre vonatkozólag:

1. Adjon névjegyzéket mindazokról a vadrécekről, amelyek a területén fészkelnek és jelölje meg, hogy az utolsó 25 év alatt gyarapodott az állomány, vagy fogyott?

2. Adjon névjegyzéket azokról a vadrécefajokról, amelyek területén rendszeresen átvonulnak, vagy telelnek. Az utolsó 25 év alatt nőtt-e az állományuk vagy fogyott?

3. Az átvonulók mennyiségében van-e számottevő ingadozás a különböző években?

4. Történt-e változás az egyes fajok életmódjában az utolsó 25 év alatt?

5. Történt-e változás ezen idő alatt a táplálkozási viszonyokban és helyekben?

6. Mi lehet az oka az átvonuló állomány növekedésének vagy fogyásának?

7. Vannak-e személyes tapasztalatai arra vonatkozólag, hogy a repülőgépek nagyobb mértékben zavarják a vadréceket?

8. Ha a vadrécek megváltoztatták táplálkozási területeiket, miért tették azt? a) a mezőgazdasági művelés megváltoztatása következtében? b) vízlecsapolás miatt? c.) építkezés miatt?

9. Vannak-e a területén hivatásos vadréce vadászok?

10. Valószínűnek tartja, hogy ezek a vadászok nagy mértékben zavarják a réceket?

11. Az utolsó 25 évben szaporodott, vagy fogyott a hivatásos vadréce vadászok száma?

12. A vadréceket a területén nagyobb fegyverekkel vagy ágyúkkal is vadásszák?

13. A vadréceket lövik-e még mielőtt elérték volna teljes repülési képességüket?

14. Mi a véleménye arról, hogy mikor kellene kezdeni és befejezni a vadrécek vadászatát. Kérem véleményének megokolását.

A vadludakra vonatkozólag:

15. Milyen vadludfajok fordulnak elő a területén és nőtt-e az állományuk az utolsó 25 év folyamán vagy fogyott?

16. Mi lehet az oka a növekedésnek vagy fogyásnak?

17. Van talán valami változás a mezőgazdasági művelésben, amely kihatással volt a vadludak legelőterületeire?

18. Történt-e változás a vadludak életmódjában?

19. Napközben jelenleg erősebben zavarják a pihenőterületeken a vadludakat, mint régebben?

20. A gazdáknak vannak-e panaszai a vadludak kártételei ellen? Milyen személyes tapasztalatai vannak erre vonatkozólag?

21. Jelentékenyen változott a lőtt vadludak száma az utolsó 15—20 év folyamán?

22. Gondolja hogy tulságosan sokat lönek belőlük?

23.—25. Ezek a kérdések a nálunk elő nem forduló Zoster marina vadludtáplálékra, valamint a nálunk igen ritka apáca lud és örvösüdü táplálkozására vonatkoznak, így magyar viszonylatban tárgytalanok.

26. Vannak-e személyes tapasztalatai arról, hogy milyen mértékben zavarják akár készakarva, akár önkénytelenül is a vadludakat a repülőgépek?

27. Mikor kellene nézete szerint befejezni a vadludak vadászatát?

A válaszokat kérem a M. K. Madártani Intézet címére, Budapest II. Herman Ottó ut 15. Ugyaninnen kaphatják komoly érdeklődők — akik el is számolnak később — a gyűrűket is.

Schenk Jakab

a M. K. Madártani Intézet igazgatója.

Halastavakat keresek bérbe

hosszabb lejáráttal. Részletes ajánlatok
Dr. Deák Jenő Révfülöp címre kéretnek.

TÁRSULATOK — EGYESÜLETEK.

A Felső Rába Halászati Társulat, múlt évi december hó 16-án Körmenten tartotta évi rendes közgyűlését, melyen Herceg Ede főjegyző elnökölt.

A népes közgyűlés 1931 évi április hó 25-től 1936 évi december hó 15-ig terjedő időre összeállított zárszámadást 10.806.15 P. bevétel és 7450.82 P. kiadással elfogadta és az 1934 évi május hó 3-tól 1936 évi december hó 15-ig terjedő időre 4.40 P. holdankénti osztalék kiosztását rendelte el. A költségelirányzat megállapításánál tekintettel voltak a halaszvizekbe helyezendő halivadék beszerzésére is.

Az egyik bérlő bérleszállítási kérésének megtárgyalása után elhatározta a közgyűlés, hogy miután a béretek 1937 májusában lejárnak, vízterületeit a tavasszal tartandó közgyűlésen értékesíteni fogja. E közgyűlés előtt a társulat az ivadék kihelyezéseket is foganatosítani fogja.

A Budapestvidéki Halászati Társulat, 1936 évi december hó 11-én tartotta évi rendkívüli közgyűlését melyen Pap Ferenc, a székesfővárosi vízművek vezérigazgatója elnökölt.

A közgyűlés nagy érdeklődést váltott ki az érdekeltekből, mert a 102 érdekeltségi szavazatból 87 volt képviselve.

Az elnöki megnyitó után Csernyus László, a társulat igazgatója ismertette a társulat ideiglenes érdekeltségi kimutatását, a végleges kimutatás összeállítására érdekében végzendő munkálatokat, és a bérleti szerződések ügyét. A halászati jogtulajdonosok által eddig kötött haszonbér szerződések ugyanis különböző időben járnak le és az új szerződéseket ezért csak a régiek lejártával lehet megkötni. Az üzemév június hó 1-től következő év május hó 31-ig az általános tilalmi idő végéig fog tartani. A nyolc üzemszakaszból 1937 június 1-én csak 3 — 4 üzemszakasz adható bérbe.

A közgyűlés a társulat régi alapszabályának és üzemtervének módosítását is elhatározta, és az 1937/38 üzemév költségelirányzatát 957.20 P-ben állapította meg, melyet a kat. holdanként fizetendő 10 fillér társulati hozzájárulás fog fedezni.

Halászati társulatok kereseti adója. A szatmár-vitkai halászati társulat egyesületünk útján a m. kir. Pénzügyminisztériumhoz kérvényt intézett aziránt, hogy a reá kivetett kereseti adó töröltessék. Más társulatoknál is előfordult, hogy az illetékes pénzügyi hatóság az idevonatkozó rendelkezések téves értelmezésével kereseti adó alá vonta az általuk kezelt bevételeket, egyik dunai halászati társulat pedig ez ellen az adófelsőszólamlási bizottság elutasító határozata után a m. kir. Közigazgatási Biróságához fordult panasszal. Egyesületünk a kérvényt a következő felterjesztés mellett továbbította:

Nagyméltóságú Miniszter Úr! A Szatmár-vitkai halászati társulatnak egyesületünk útján Nagyméltóságodhoz intézett kérvényét van szerencsénk pártolólág felterjeszteni, egyben kérve, hogy a fennhatósága alá tartozó adóhivatalokat és pénzügyigazgatóságokat utasítani méltóztassék, hogy általában az összes halászati társulatokra nézve teljesen mellőzzék a kereseti adó kivetését.

Ezen kérést az alábbiakkal van szerencsénk indokolni:

A halászati törvény (1888. XIX. 14. §. b.) pontja szerint a halászati jogosítottak a halászatot nyíltvizekben csak társulattá alakulva gyakorolhatják. A törvény 29-47 §-a előírja a társulattá alakulás módját, sőt a 47. §. intézkedést tartalmaz arra az esetre is, ha az érdekeltek a társulattá való alakulást önként el nem határozzák.

A törvényben előírt kötelezettségből kifolyólag megalakult társulat tulajdonképpen kényszer-társulat, amely nem lehet alanya

a kereseti adónak, mert ennek fogalmából következik, hogy ily alany csak az lehet, akinek a hasznóhajtó foglalkozás után keresete van.

Már pedig a halászati társulatok szervezetéből következik, hogy az nem egyéb, mint a halászati jogtulajdonosok bérjövödelmének kezelője, mert a befolyó bérjövödelmek nem a társulatot illetik meg, hanem azokat a társulat kiosztja (költségelirányzatban megállapított adminisztrációs költségek levonása után) a jogtulajdonos társulati tagok között. A törvény által alkotott halászati társulatnak egyéb jövödelme nincs, mint a melyet régiek költségei felemésztenek, ez azonban kereseti adó tárgyát nem képezheti.

A befolyó bérjövödelmek sohasem mennek át a társulat tulajdonába, azok felett a társulat nem rendelkezik, hanem csak közvetítő a társulatban tömörült bérbeadók és a bért fizető haszonbérilők között.

A halászati társulatok között van olyan is (pl. Velencei-tavi) amelynek vezetősége az ügymenet egyszerűsítése végett a halászati jog bérlőjével az esedékes bérösszegeket közvetlenül a tagoknak küldeti meg, — az előre megállapított részesedési arány szerint, — s így még átmenetileg sem folynak be a társulathoz bevételek.

Az 1888 évi XIX. t. c. 30. §-a a halászati társulatokat jogszerzés és kötelezettség vállalással ruhazza ugyan fel, és perjogi személyiségüket is megállapítja, ebből azonban csak az esetben keletkezhetne kereseti adó fizetési kötelezettség, ha a halászati társulatnak tényleg lenne keresetet hajtó vállalkozása, (pl. halászszerszámokat gyártó üzemzet tartana fenn.)

Ily hasznóhajtó vállalkozása azonban a halászati társulatok egyikének sincs.

Mivel a társulati tagok a megállapított és nekik jutó részesedékük után jelenleg egyénileg vannak megadóztatva, ugyanazon jövödelem kétszer esnék adózás alá, ha a halászati társulatok adóval terheltetnének meg.

Nagyméltóságodnak mély tisztelettel: Répássy sk. alelnök
Budapest, 1936. december hó 18-án. /.

KÖNYVISMERTETÉS.

Leidenfrost Gyula: A „Kék Adria.“ Budapest 1936. 308 lap. Ára 8.-pengő. Királyi Magyar Egyetemi Nyomda. Könyvtárak Nagy Könyvei. A tengerről a nagyközönségnek író tudósok közül ma kétségtelenül Leidenfrost Gyula, az 1913/14 évi magyar Adriakutató expedíció vezetője a legismertebb és legkedveltebb. Legújabb könyvében a „Kék Adriában“ a tenger barátainak, főként pedig — mint ajánlásában mondja — az Adria magyar rajongóinak kedveskedik. 21 hosszabb, rövidebb fejezet sorakozik a kötetben, mindegyik egy-egy önálló és érdekes kérdést világít meg. Ezzel egyrészt kedves adriai emlékeket elevenít fel: a magyar tengeri sporthajózás múltját ismerteti, érdekes adatokat beszél el a nevezetes magyar tengerjárók kalandosairól, a dalmát partvidék és szigetvilág történeti és természeti nevezetességeit sorolja fel. Másrészt felvilágosítást nyújt azoknak, akik egy-egy tengeri vonatkozású probléma iránt érdeklődnek. A tengerészek és tengeri halászok babonáinak misztikumát látjuk szertefoszlani a tudományos igazság fényében. Érdekes részletek szólnak a cápákról, azoknak életmódjáról, emberevő mivoltukról, továbbá tájékoztat az Adriában élő fókákról. Ahány fejezet, annyi élmény az olvasó számára. Mintha egy lüktető riportsorozatot olvasna egy másik világról, ahol nem az ember a főszereplő. Mind ez pedig Leidenfrost Gyulának, ennek az aranytollú tengerkutatónak színes, megleghumorú leírásában. Annyi báj, kedvesség, szeretet van ebben a könyvben, hogy nagyon kevés könyvet állíthatunk vele egysorban: a tudományos könyvek közül egyet sem.

A „Kék Adria“ lapunk olvasóközönségéhez természetesen még sokkal közelebb áll, mint a vizek életéhez, a halakhoz rendszerint kevésbé vonzó nagyközönséghez. Az édesvízi halászat és sporthajózás gyakorlóit, vagy a haltenyésztés, akvarisztika munkásait és kedvelőit mindenkor különösen felüldülnék a látókörük igen nagy mértékben kitágul, ha a tenger felé tekintenek, különösen pedig akkor, ha a legkitünőbb magyar tengerkutató: Leidenfrost Gyula kalauzolja őket, akit egyébként a „Halászat“ régebb évfolyamaiból is jól ismer olvasóközönségünk.

Nemrég megjelent, s lapunkban szintén ismertetett kitűnő művéből a „Keserű Tengerből“ mely fájdalom árad szét a magyar tengerkutatás megakadása miatt s méltán, mert a tudományos kutatás ezen ágában is derekasan működtek szakembereink, különösen a szerző, mindaddig míg tengerpartunk megvolt. A „Kék Adria“ bánata enyhülni látszik, de szerzője saját magáról még mindig azt hiszi, hogy elmondhatja Berzsenyivel „Partra szállottam, bevonom vitorlám.“ Nos mi nem így látjuk a jövőt. A magyar tengerkutatás nem halt meg, csak alszik, de már hajnalodik neki, ébrednek már! Ha Leidenfrost ilyen könyvekben hívja fel rá a magyar közönség figyelmét, akkor a legilletékesebb körök is megértően fogják felkarolni és a magyar tengerkutatók gárdáját Leidenfrost nemsokára új expedícióra hívhatja majd össze a Kék Adriára s vezetheti a kutatásokat, talán egy magyar, talán egy baráti nemzet lobogóját viselő hajón, de a magyar tudomány dicsőségére!

Dr. U. E.

Árjegyzés. A Halbizományi és Halértékesítő rt. és a Zimmer Ferenc halkereskedelmi rt.-tól nyert értesítés szerint december hó folyamán a nagybani halárak kilogrammonként a következők voltak:

Édesvízi élőponty...	nagy	1:30—1:40 P
	közép	1:00—1:10 „
	kicsi	0:70—0:90 „
Édesvízi jegeltponty {	.....	0:50—1:00 „
	.....	.....
Balatoni fogassüllő {	I. oszt.	5:80 „
	II. „	3:80 „
	III. „	3:40 „
	IV. „	3:10 „
Dunai süllő {	I. oszt.	4:50—6:00 „
	II. „	3:50—4:50 „
	III. „	3:00—3:30 „
	IV. „	2:80—3:00 „
Kősüllő	.....	.....
Harcsa nagy	.....	3:50—4:00 „
Harcsa kicsi	.....	2:00—3:20 „
Csuka	.....	1:00—2:80 „
Compó	.....	0:90 „
Márna	.....	.....
Kecsege	.....	.....
Kárász	.....	0:90—1:00 „
Őn	.....	0:50—0:80 „
Balatoni keszeg	.....	0:30—0:40 „
Fehérhal	.....	.....

A lap kiadásáért felelős: Dr Unger Emil.

HALBIZOMÁNYI

ÉS HALÉRTÉKESÍTŐ RT.

HALNAGYKERESKEDÉS

Levélcím: Budapest 4., Postafiók 271.

BUDAPEST,

Telep és iroda:
IX., CSÁRNOK TER 5.

Elárúsítóhely:

IX., Közp. vásárcsarnok,

Központi iroda:

V., József tér 8.

Telefon: 180—9—22.

TELEFONSZÁM

Nappal: 185—6—36.

Éjjel: 157—3—26.

Száll. oszt.: 168—7—16.

Megvesszük tógazdaságok egész haltermését, szállítunk a Magyar Tógazdaságok rt. kezelésében levő tógazdaságokból elsőrendű gyorsnövésű cseh, bajor egy- és kétnyaras pontyokat, anyapontyokat s minden más tenyészhalat, megtermékenyített fogassüllőikrát valamint etetési üzemre berendezett tógazdaságok részére különféle haltakarmányt. —

MAGYAR TÓGAZDASÁGOK RT.

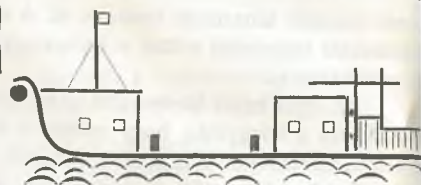

Több mint 6000 kat. hold terjedelmű tógazdaságaiból szállít tenyésztésre nemestörzsű egy- és kétnyaras pontyot, pontyanyákat, harcsa-, fogassüllő-ikrát a következő helyekről: Balatonföldvár, Bia, Bicske, Gelej, Hortobágy, Iszkaszentgyörgy, Mike, Nagyláng, Órpuszta, Pellerd, Sárd, Sáregres, Sárszentmiklós, Somogyzentmiklós, Szabadbattyán, Tápíószecső, Tüsképusztáról és Varászlóról. —

TELEFON:
180—9—22

BUDAPEST, V., JÓZSEF TÉR 8.
LEVÉLCÍM: BUDAPEST 4., PÓSTAFIÓK 271

ZIMMER FERENC

Halkereskedelmi Rt.

Veszünk és eladunk bármily mennyiségű élő- és jegelthalat.

Központi telep: IX., Gönczy Pál u. 4. T.: 185-4-48.

Fióközletek: IX., Központi vásárcs. T.: 185-4-48.

V., gr. Tisza István u. 10. T.: 181-6-79.

VII., Garay téri vásárcs. T.: 130-4-48.

Iroda: VIII., Horánszky utca 19. T.: 135-3-39.

Budapest.

puha inlég és kötél, hálófonál, parafa-alattság, rebzsinór minden mennyiségben kapható

ÁDÁM MIKSA RT.-nál Budapest.

Főüzlet: IV., Ferenc József rakpart 6—7. szám. Telefon: 184—3—10

A Ferenc József hid és Erzsébet hid között.

Fióközlet: VII. kerület, Thaköly-út 16. szám. — Telefon: 1-85-9-65

A Keleti pályaudvar ind. oldalával szemközt.

BARTA LIPÓTNÉ HALKERESKEDŐ

TELEFON.

Iroda: 185—0—71.

Üzlet: 185—5—84.

BUDAPEST, IX., KÖZP. VÁSÁRCSARNOK.